

ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: АДАПТАЦІЯ ДО ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

РУДНІЧЕНКО Євгеній

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та адміністрування
Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0000-0002-9407-2026>
e-mail: e.m.rudnichenko@gmail.com

КОРБУТ Дмитро

аспірант кафедри менеджменту та адміністрування
Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0009-0001-8463-5112>
e-mail: dima@ukr.net

ПІЛАТ Валентин

здобувач вищої освіти
Хмельницький національний університет
e-mail: pilatt@ukr.net

У статті проведено комплексний аналіз основних макроекономічних показників України за період 2015–2023 років в умовах впливу військових дій, економічної нестабільності та зовнішньоекономічних шоків. Розглянуто ключові індикатори економічного розвитку, зокрема динаміку ВВП, рівень інфляції, державного боргу, обсяги зовнішньої торгівлі та інвестиційної активності. Автори акцентують увагу на тенденціях економічного зростання в умовах кризових явищ та процесах посткризового відновлення. Здійснено оцінку впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на формування економічної стійкості країни. Особлива увага приділена наслідкам військових дій, які значно трансформували економічну структуру, знизили інвестиційну привабливість і спричинили підвищення навантаження на державний бюджет. Аналізується ефективність заходів економічної політики, спрямованих на стабілізацію макроекономічної ситуації, відновлення промислового потенціалу та залучення іноземних інвестицій. У статті підкреслено важливість адаптації економічної стратегії України до сучасних викликів, зокрема через диверсифікацію економіки, впровадження інноваційних технологій та інтеграцію до глобальних ринків. Визначено основні проблеми, які перешкоджають сталому економічному розвитку, серед яких нестабільність фінансового сектору, значний рівень державного боргу, дефіцит ресурсів для відновлення та підтримання економічної безпеки. Проведений аналіз дозволяє краще зрозуміти особливості макроекономічних процесів в Україні, що є основою для розробки подальших стратегічних напрямів розвитку.

Ключові слова: макроекономічні показники, економічна стабільність, відновлення, інфляція, ВВП, державний борг, економічна безпека, інвестиційна активність, економічна політика.

INSTITUTIONAL ENVIRONMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES FUNCTIONING: ADAPTATION TO TODAY'S CHALLENGES

RUDNICHENKO Yevhenii, KORBUT Dmytro, PILATE Valentin

Khmelnytskyi National University

The article provides a comprehensive analysis of the main macroeconomic indicators of Ukraine for the period 2015–2023 under the influence of military actions, economic instability and external economic shocks. Key indicators of economic development are considered, in particular, GDP dynamics, inflation rate, public debt, volumes of foreign trade and investment activity. The authors focus on economic growth trends in crisis situations and post-crisis recovery processes. The impact of internal and external factors on the formation of the country's economic stability is assessed. Particular attention is paid to the consequences of military actions, which significantly transformed the economic structure, reduced investment attractiveness and caused an increase in the burden on the state budget. The effectiveness of economic policy measures aimed at stabilizing the macroeconomic situation, restoring industrial potential and attracting foreign investment is analyzed. The article emphasizes the importance of adapting Ukraine's economic strategy to modern challenges, in particular through economic diversification, the introduction of innovative technologies and integration into global markets. The main problems that hinder sustainable economic development are identified, including the instability of the financial sector, a significant level of public debt, a shortage of resources for restoring and maintaining economic security. The analysis allows us to better understand the features of macroeconomic processes in Ukraine, which is the basis for developing further strategic directions for development.

Keywords: macroeconomic indicators, economic stability, recovery, inflation, GDP, public debt, economic security, investment activity, economic policy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Макроекономічні показники є важливим інструментом оцінки стану національної економіки та визначення тенденцій її розвитку. У сучасних умовах, коли Україна перебуває під впливом численних внутрішніх та зовнішніх викликів, зокрема військових дій, аналіз основних макроекономічних індикаторів

набуває особливого значення. Вони дозволяють не лише оцінити вплив кризових явищ на економіку, але й виявити ключові фактори, які сприяють її адаптації до змінних умов. Період 2015–2023 років є унікальним з точки зору вивчення економічних процесів в Україні. Він охоплює як етап посткризового відновлення після подій 2014 року, так і період масштабного військового конфлікту, який суттєво вплинув на всі сфери економічного життя країни. У цей час відбулися значні зміни в структурі внутрішнього валового продукту, рівні зайнятості, динаміці інфляції, обсягах промислового виробництва, що потребує детального аналізу для розуміння довгострокових тенденцій та можливих шляхів відновлення. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних управлінських рішень для стабілізації економічної ситуації, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та забезпечення сталого розвитку у складних соціально-економічних умовах.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз макроекономічних показників у контексті кризових явищ привертає значну увагу науковців та практиків. У роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників розглядаються питання впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на економічний розвиток країн, особливо в умовах нестабільності. Значний внесок у дослідження макроекономічних процесів зробили українські науковці, які зосередили увагу на специфіці трансформації економіки в умовах військових конфліктів та фінансово-економічних криз. Зокрема, у роботах таких авторів, як Васильців Т., Гавловська Н., Любохинець Л., Матюх С., Панченко В., [1-4] та інші.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Незважаючи на значну кількість наукових праць, проблема аналізу динаміки макроекономічних показників України в умовах військових дій та посткризового відновлення залишається недостатньо вивченою. У багатьох дослідженнях акцент зроблено на окремих аспектах економічного розвитку, тоді як комплексний аналіз ключових індикаторів національної економіки за останні роки, що враховує специфіку кризових періодів, потребує подальшого дослідження. Таким чином, дана стаття покликана заповнити наявні прогалини шляхом аналізу основних макроекономічних показників України за період 2015–2023 років, що дозволить отримати цілісну картину стану економіки країни та її здатності до адаптації в умовах нестабільності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є аналіз ключових макроекономічних показників України у період 2015–2023 років для виявлення основних тенденцій, оцінки впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на економічний розвиток країни, а також формування висновків щодо адаптаційних можливостей української економіки в умовах кризових явищ.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Для аналізу макроекономічних показників, що впливають на діяльність вітчизняних підприємств, варто їх розглянути та дослідити основні чинники, що відображають стан національної економіки. Для початку проаналізуємо валовий внутрішній продукт України за 2015-2023 рр. значення якого представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Валовий внутрішній продукт України за 2015-2023 рр., млн. грн. [5]

Рік	Номінальний ВВП (в фактичних цінах)	Реальний ВВП (в цінах попереднього року)	Різниця (реальний – номінальний)	
2015	1979458	1430290	-549168	-27,7%
2016	2383182	2034430	-348752	-14,6%
2017	2982920	2445587	-537333	-18,0%
2018	3558706	3083409	-475297	-13,4%
2019	3974564	3675728	-298836	-7,5%
2020	4194102	3818456	-375646	-9,0%
2021	5459574	4363582	-1095992	-20,1%
2022	5191028	3865780	-1325248	-25,5%
2023	6537825	5518062	-1019763	-15,6%

Номінальний ВВП протягом аналізованого 2015-2023 рр. зростає, з 1979458 млн. грн. у 2015 р. до 6537825 млн. грн. у 2023 р., і свідчить про значний приріст у фактичних цінах. Це зростання свідчить про інфляційні процеси в Україні. Реальний ВВП протягом аналізованого 2015-2023 рр. демонструє зростання з 1430290 млн. грн. у 2015 р. до 5518062 млн. грн. у 2023 р., однак темпи його зростання не настільки високі, як зростання номінального ВВП. У 2015 рр. різниця між номінальним і реальним ВВП склала -27,7%, що свідчить про високу інфляцію, аналогічні тенденції спостерігаються у 2022 р., зокрема різниця становила 25,5%. Скорочення різниці між номінальним і реальним ВВП у 2023 р. до -1019763 млн. грн. (-15,6%) свідчить про незначне економіки.

Аналіз безробіття в Україні під час повномасштабної війни представлено на рис. 1.

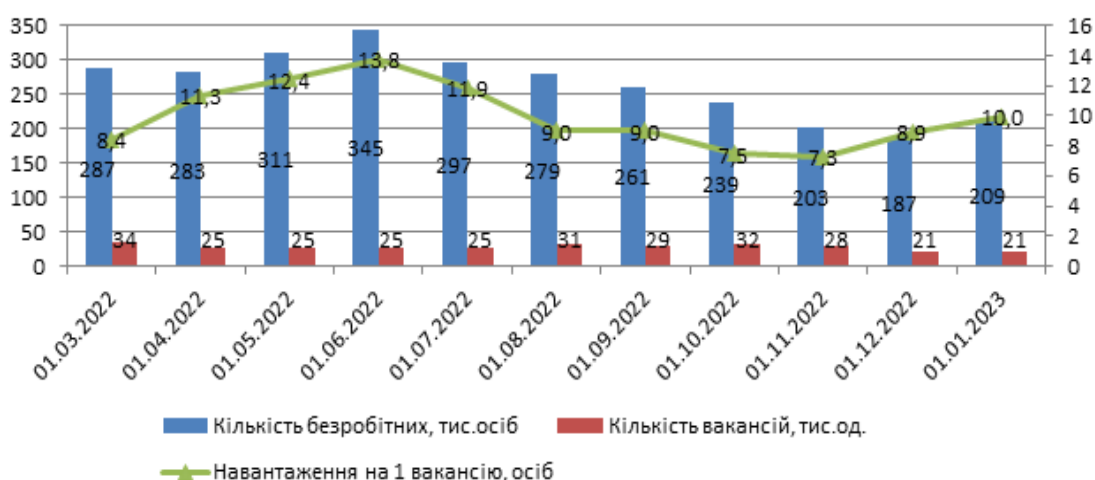

Рис. 1. Аналіз безробіття в Україні під час повномасштабної війни [6]

На рис. 2.1 зображено динаміку кількості безробітних та кількості вакансій в Україні з 03.2022 р. по 01.2023 р. Протягом досліджуваного періоду кількість безробітних коливається від 187 тис. осіб до 311 тис. осіб. Найвища кількість безробітних – 311 тис. була 05.2022 р., після чого поступово зменшилася. Кількість вакансій залишається на низькому рівні протягом всього періоду, в межах від 21 тис. вакансій до 34 тис. вакансій. Навантаження на одну вакансію коливається від 8,4 осіб до 10,0 осіб, що свідчить про великий дефіцит робочих місць. Незначне покращення ситуації наприкінці 2022 року може бути пов'язане з адаптацією ринку праці до умов війни, проте рівень зайнятості залишається значно нижчим за норму.

Для більш детального дослідження зміни цін проаналізуємо Індекс споживчих цін за 2015-2023 рр., дані наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Індекс споживчих цін за 2015-2023 рр., до попереднього року, %

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Загальний індекс споживчих цін	48,7	13,9	14,4	10,9	7,9	2,7	9,4	20,2	12,9
Продукти харчування, безалкогольні напої	45,9	9,0	12,9	11,1	8,0	2,7	10,8	26,6	14,7
Алкогільні напої, тютюнові вироби	33,2	12,6	26,2	18,5	15,6	10,7	9,8	17,4	14,6
Одяг і взуття	33,1	16,1	2,4	1,8	0,2	-4,6	-4,5	-2,7	-0,5
Житло, електроенергія, газ, вода та ін. види палива	115,8	35,1	26,7	6,8	8,0	-3,0	23,2	5,1	10,0
Предмети домашнього вжитку, поточне утримання житла та побутова техніка	45,9	9,4	2,9	6,1	2,9	-0,7	2,9	16,1	12,7
Охорона здоров'я	37,6	11,7	6,2	8,8	6,7	5,3	6,6	14,5	12,8
Транспорт	36,8	6,5	14,2	15,7	4,1	-1,9	10,0	31,8	12,1
Зв'язок	5,9	3,9	8,7	11,0	15,5	6,5	5,2	10,9	7,8
Відпочинок і культура	42,7	12,2	4,3	4,4	2,4	-1,8	3,3	10,9	7,3
Освіта	17,9	16,5	11,9	14,6	13,4	13,6	15,3	14,1	10,7
Ресторани та готелі	24,3	13,1	13,6	15,3	11,1	5,9	6,1	16,1	18,5
Різні товари та послуги	38,6	10,3	5,4	9,5	9,8	6,4	6,5	14,0	15,6

Індекс споживчих цін свідчить про інфляцію в країні, і якщо аналізувати значення наведені у табл. 2.2 можна зробити висновки, що найвище значення загального індексу було у 2015 р. та 2022 р., а саме 48,7% та 20,2% відповідно. У 2023 р. загальний індекс споживчих цін складає 12,9%, а найбільше зросли ціни на послуги / продукції ресторанів та готелів – 18,5%, різні товари та послуги – 15,6%, продукти харчування та безалкогольні напої – 12,8%, а також алкогольні напої та тютюнові вироби – 14,6%. Коливання індексу споживчих цін у різних категоріях зумовлені внутрішніми та зовнішніми факторами. Значне зростання цін у 2022 році в багатьох категоріях може бути пов'язане з економічною кризою та впливом війни.

Індекс цін промислової продукції за 2015-2023 рр. представлений у табл. 3.

Таблиця 3

Індекс цін промислової продукції за 2015-2023 рр., до попереднього року, % [7]

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Промисловість	36,0	20,5	26,4	17,4	4,1	-1,6	40,8	47,3	24,2
Добувна промисловість, розроблення кар'єрів	34,8	34,6	50,7	18,2	3,7	-15,3	87,1	44,2	33,0
– добування кам'яного вугілля	26,0	15,7	47,7	21,6	-0,9	-28,1	33,8	129,9	58,1
– добування сирової нафти, природного газу	111,7	56,3	32,6	16,0	-2,8	-28,3	99,4	89,5	32,0
– добування металевих руд	10,7	23,3	57,8	14,6	8,9	-5,1	108,1	-14,4	11,2
Переробна промисловість	36,7	14,5	21,9	13,0	0,0	1,6	29,9	25,5	15,2
Виробництво харчових продуктів, напоїв, тютюнових виробів	42,5	15,6	15,2	9,6	4,0	9,2	25,3	19,0	15,6
– виробництво м'яса та м'ясних продуктів	32,2	10,5	24,1	12,3	3,9	0,1	12,5	22,3	23,0
– виробництво молочних продуктів	21,0	19,6	25,5	12,5	10,6	7,4	12,3	25,5	14,1
– виробництво хліба, хлібобулочних, борошняних виробів	49,9	11,6	14,5	14,6	12,2	5,7	17,2	28,1	15,0
– виробництво цукру	28,2	22,4	9,6	-15,3	-3,9	13,3	58,9	26,8	24,3
– виробництво напоїв	29,5	19,4	15,0	16,7	12,7	3,6	6,9	24,0	21,5
Текстильне виробництво; виробництво одягу, шкіри, тощо	33,2	9,6	6,5	10,4	6,3	3,4	2,6	16,4	19,6
Виготовлення виробів з деревини, паперу, поліграфічна діяльність	49,1	10,8	7,1	12,2	0,5	1,4	18,0	31,7	12,6
Виробництво коксу, продуктів нафто перероблення	30,8	11,6	60,8	17,7	-3,8	-15,3	81,3	66,7	9,0
Виробництво хімічних речовин, хімічної продукції	49,2	-2,2	15,1	10,6	-0,8	2,9	53,2	44,1	12,0
Виробництво фармацевтичних продуктів, препаратів	33,0	14,3	9,4	12,7	13,5	9,5	13,8	14,3	14,8
Виробництво гумових, пластмасових виробів, ін. неметалевої мінеральної продукції	37,5	10,6	11,7	12,6	7,3	1,7	11,7	33,5	22,3
Машинобудування	...	12,7	13,1	16,1	2,7	-1,4	9,3	21,7	16,3
Виробництво комп'ютерів, електронної, оптичної продукції	38,3	8,3	10,8	9,4	5,2	1,1	3,0	7,9	10,0
Виробництво електричного устаткування	34,1	5,9	13,4	22,4	-4,4	-8,9	12,1	25,1	13,8
Виробництво машин і устаткування, не віднесених до ін. груп	27,0	18,7	10,7	11,4	3,3	0,5	12,1	23,3	25,0
Виробництво автотранспортних засобів, причепів тощо	13,4	12,5	16,2	18,3	6,3	1,2	7,3	20,9	9,5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	34,4	30,6	24,9	28,3	11,4	-3,7	52,0	94,5	35,5

Табл. 3 більш детально аналізує індекси цін промислової продукції в порівнянні з попереднім роком. Найбільші коливання індексу промислових цін спостерігались у кризових періодах, зокрема, в 2015 р. – 36,0%, у 2021 р. – 40,8%, у 2022 р. – 47,3% та в 2023 р. – 24,2%. Зростання цін протягом 2021-2023 рр. підкреслює вплив інфляції, та значне зростання цін на енергоресурси, у 2015 р. – 34,4%, 2016 р. – 30,6%, 2017 р. – 24,9%, 2018 р. – 28,3%, 2019 р. – 11,4%, 2021 р. – 51,0%, 2022 р. – 94,5% та у 2023 р. – 35,5%, та нестабільність на внутрішніх і міжнародних ринках. Особливо чутливими галузями є енергетика, металургія, добувна промисловість і виробництво хімічної продукції. Зростання цін на харчові продукти та сільськогосподарські товари значно вплинуло на вартість товарів народного споживання.

Для більш детального аналізу макросередовища наведемо значення обсягів реалізованої промислової продукції за 2015-2023 рр. (табл.4).

Обсяг реалізованої промислової продукції за 2015-2023 рр., млн.грн. [8]

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Промисловість	1776603,7	2158030,0	2625862,7	3045201,9	3019383,1	3236369,1	4678908,6	3854040,1	4397685,5
Добувна промисловість, розроблення кар'єрів	191599,3	240150,3	323530,4	391471,1	402232,7	361685,4	597088,9	428168,5	495822,8
Переробна промисловість	1139213,2	1312729,0	1627504,3	1885406,2	1828327,3	1879375,3	2618398,1	1850049,6	2295652,9
– виробництво харчових продуктів, напоїв, тютюнових виробів	398023,2	462418,9	548377,9	589854,5	616166,7	678844,4	842596,4	720865,5	889643,0
– текстильне виробництво; виробництво одягу, шкіри, тощо	17384,4	20344,4	25653,3	31129,7	31251,6	33043,1	42456,7	43888,8	63187,0
– виготовлення виробів з деревини, паперу, поліграфічна діяльність	60146,2	72700,7	84153,4	104062,0	99497,5	101782,9	141718,4	126119,4	149173,1
– виробництво коксу, продуктів нафто перероблення	59971,7	69855,6	103191,8	117269,5	85381,2	70856,4	121251,5	58195,5	40984,5
– виробництво хімічних речовин, хімічної продукції	68010,1	60534,8	65767,6	78254,9	79769,4	81139,9	122722,7	77133,0	91293,3
– виробництво фармацевтичних продуктів, препаратів	20295,8	26060,9	30175,3	34633,2	37425,4	42408,0	50633,8	43053,3	55143,2
– виробництво гумових, пластмасових виробів, ін. неметалевої мінеральної продукції	85969,9	107615,7	134146,9	161113,1	163897,9	198261,3	270329,8	164173,2	231270,5
– металургійне виробництво, виробництво металевих виробів, крім виробництва машин, устаткування	278502,8	318195,9	411372,3	492706,7	423533,6	397501,7	679491,0	337768,5	354881,0
– машинобудування	115261,7	131351,8	168281,9	208676,4	212027,3	197343,6	243473,3	199890,9	316798,0
– виробництво меблів, ін. продукції, ремонт, монтаж машин, устаткування	35647,4	43650,3	56383,9	67706,2	79376,7	78194,0	103724,5	78961,5	103279,3
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	424705,2	580354,1	646568,0	736102,5	749798,5	953589,4	1412574,8	1530357,3	1557385,5
Водопостачання; поводження з відходами, каналізація,	21086,0	24796,6	28260,0	32222,1	39024,6	41719,0	50846,8	45464,7	48824,3

Загальний обсяг реалізованої промислової продукції зростав з 2015 р. від 1776603,7 млн.грн. до 4678908,6 млн.грн. у 2021 р. У 2022 р. обсяг промислової продукції зменшився до 3854040,1 млн.грн., що пояснюється впливом повномасштабної війни в Україні, однак у 2023 р. обсяг знову зріс, і склав 4397685,5 млн.грн., що свідчить про адаптацію до реалій та часткове відновлення промислового сектору.

Добувна промисловість зростала до 2021 р. (з 191599,3 млн.грн. у 2015 р. до 597088,9 млн.грн. у 2021 р.), після чого зазнала значного скорочення у 2022 р., і становила 428168,5 млн.грн. через воєнні дії та зріс у 2023 р. до 495822,8 млн.грн.. Обсяг реалізованої продукції переробної промисловості змінювався аналогічними темпами, зокрема зростав з 1139213,2 млн.грн. у 2015 р. до 2618398,1 млн.грн. у 2021 р., і знизився у 2022 р. з поступовим зростанням у 2023 р., і становив 1850049,6 млн.грн. та 2295652,9 млн.грн. відповідно.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Загальні висновки щодо аналізу макроекономічних показників, що впливають на діяльність вітчизняних підприємств (на прикладі України, 2015–2023 рр.):

а) номінальний ВВП України демонструє зростання протягом аналізованого періоду, що частково пояснюється інфляційними процесами. У 2023 році він досяг 6537825 млн грн порівняно з 1979458 млн грн у 2015 році. Реальний ВВП також зростає, однак темпи цього зростання є значно нижчими. Це свідчить про уповільнення економічного розвитку внаслідок інфляції, війни та інших внутрішніх і зовнішніх факторів. Значні розриви між номінальним і реальним ВВП у 2015 та 2022 роках (різниця -27,7% і -25,5%) свідчать про періоди високої економічної нестабільності.

б) під час повномасштабної війни спостерігається високий рівень безробіття, що досяг максимуму у травні 2022 року (311 тис. осіб). Кількість вакансій залишалася низькою (21–34 тис.), що свідчить про дефіцит робочих місць. Наприкінці 2022 року відзначається незначне покращення ситуації, що може свідчити про адаптацію ринку праці до умов війни;

в) найвищий загальний індекс споживчих цін зафіксовано у 2015 році (48,7%) та у 2022 році (20,2%), що вказує на кризові періоди. У 2023 році інфляція знизилася до 12,9%, однак найбільше зростання цін спостерігалось у сфері ресторанів і готелів (+18,5%), різних товарів та послуг (+15,6%) та продуктів харчування (+14,7%);

г) індекс цін промислової продукції значно зростав у кризові періоди: 36% у 2015 році, 47,3% у 2022 році. У 2023 році він знизився до 24,2%. Найвищі коливання спостерігались у добувній промисловості, зокрема у виробництві кам'яного вугілля, нафти і газу.

д) зростання обсягів реалізованої продукції промисловості протягом 2015–2023 років вказує на адаптацію підприємств до макроекономічних викликів. У 2023 році обсяг реалізації промислової продукції досяг 4397685,5 млн грн, що на 2,5 раза більше порівняно з 2015 роком.

Економічні наслідки війни, зокрема зростання цін на енергоресурси, скорочення зайнятості та зниження купівельної спроможності, істотно вплинули на всі макроекономічні показники. Незважаючи на виклики, українська економіка демонструє певну адаптацію до нових умов через реструктуризацію промисловості та ринку праці.

Література

1. ВАСИЛЬЦІВ, Т., ЛЕВИЦЬКА, О., & КРАВЧИК, Ю. (2024). ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 334(5), 331–337. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-49>
2. МАТЮХ, С., РУДНІЧЕНКО, Є., & ГАВЛОВСЬКА, Н. (2023). ДЕТНІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 318(3), 373–377. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-57>
3. ПАНЧЕНКО, В., & ПАНЧЕНКО, О. (2024). ПРИНЦИПИ ТА КРИТЕРІЇ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ. *Development Service Industry Management*, (3), 207–212. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(30\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(30))
4. ЛЮБОХИНЕЦЬ, Л., ДЬЯЧОК, І., & ДИРКАЧ, А. (2024). ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР ЗА УМОВ НЕВИЗНАЧЕННОСТІ. *Development Service Industry Management*, (1), 294–298. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(43\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(43))
5. ВАЛОВИЙ ВНУТРІШНІЙ ПРОДУКТ (ВВП) В УКРАЇНІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>.
6. БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/bezrobittya-v-ukrayini-v-period-povnomasshtabnoyi-viyny>.
7. ІНДЕКСИ ЦІН ВИРОБНИКІВ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators#2>.
8. ОБСЯГ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators#2>

References

1. VASYLTSIV, T., LEVYTSKA, O., & KRAVCHYK, Yu. (2024). INSTRUMENTY STYMUHLUVANNIA MISTEVOHO EKONOMICHNOHO ROZVYTKU UKRAINY V UMOVAKH NESTABILNOSTI. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 334(5), 331–337. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-49>
2. MATIUKH, S., RUDNICHENKO, Ye., & HAVLOVSKA, N. (2023). DETINIZATSIYA FUNKTSIONUVANNIA PRIORYTETNYKH HALUZEI NATSIONALNOI EKONOMIKY U KONTEKSTI ZABEZPECHENNA YII FINANSOVO-EKONOMICHNOI BEZPEKY. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 318(3), 373–377. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-57>
3. PANCHENKO, V., & PANCHENKO, O. (2024). PRYNTSYPY TA KRYTERII UKHVALENNIA UPRAVLINSKYKH RISHEN U SFERI EKONOMICHNOI STIYKOSTI SUBIEKTIV BIZNESU V UMOVAKH KRYTYCHNOI NESTABILNOSTI. *Development Service Industry Management*, (3), 207–212. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(30\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(30))

4. LluBOKhYNETs, L., DIaChOK, I., & DYRKACH, A. (2024). TEORETYChNI OSNOVY REALIZATsII STRATEHII DYVERSYFIKATsII PIDPRYleMNYTsKYKh STRUKTUR ZA UMOV NEVYZNACHENNOSTI. Development Service Industry Management, (1), 294–298. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(43\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(43))

5. VALOVYI VNUTRISHNII PRODUKT (VVP) V UKRAINI [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>

6. BEZROBITTa V UKRAINI V PERIOD POVNOMASShTABNOI VIINY [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/bezrobittya-v-ukrayini-v-period-povnomasshtabnoyi-viiny>

7. INDEKSY TsIN VYROBNYKIV PROMYSLOVOI PRODUKTsII [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators#2>

8. OBSIaH REALIZOVANOI PROMYSLOVOI PRODUKTsII [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators#2>